

Тернопільський Національний Економічний Університет
Навчально-науковий інститут міжнародних економічних відносин
ім. Б. Д. Гаврилишина
Кафедра Економічної Теорії

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА

на тему:

Аналіз стану та тенденції розвитку страхових послуг

Студента 2 курсу групи МУН-21
Лісняка Ярослава Володимировича

Керівник к.е.н., доцент Новак Ю.Р.

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Тернопіль-2017

План

Вступ

1.Сутність національної страхової системи;

2.Аналіз стану страхового ринку в Україні;

3.Перспективи розвитку страхового ринку в Україні;

Висновки

Список використаної літератури

Зміст

Вступ	4
1.Сутність національної страхової системи.....	6
2.Аналіз стану страхового ринку в Україні.....	11
3.Перспективи розвитку страхового ринку в Україні.....	15
Висновки	18
Список використаної літератури	19

Вступ

Ринок страхових послуг є другим за рівнем капіталізації серед інших небанківських фінансових ринків в Україні.

Дослідження проблем розвитку страхування охоплює економічні, соціальні і правові аспекти та має важливе значення як і з теоретичної, так з практичної точки зору.

Для створення сприятливих умов розвитку страхового ринку в Україні потрібне проведення глибоких теоретичних досліджень, надання наукових рекомендацій, які зможуть стати важливим чинником ефективної діяльності і функціонування національної страхової системи. Дослідження механізму діяльності та використання потенціалу страхування у ринковій економіці дозволить краще використовувати його в економіці України.

В умовах розвитку ринкової економічної системи ,виникають ускладнення взаємовідносин між різними суб'єктами господарювання ринку , підвищується ступінь ризику в усіх сферах життя та господарської діяльності, зростає ймовірність виникнення непередбачуваних подій. У результаті цього виникає певний ризик для підприємницької діяльності у вигляді недоотримання прибутку, катастрофи, втрати підприємством капіталу або ж банкрутством . Окрім цього певному ризику підлягає і життєдіяльність людини у вигляді травматизму, втрати людиною працездатності або смерті, такі ризики потребують покриття непередбачуваних витрат. Наявність елементів ризику, що супроводжують підприємницьку діяльність, суспільне виробництво а також життя окремих громадян, створює необхідність їхнього запобігання, відшкодування або ж зменшення збиткових наслідків. В результаті цього виникає страхування як один засобів захисту від фінансових втрат.

Інтерес у створенні ринку страхових послуг проявляють не тільки суб'єкти господарювання, а й держава, яка заінтересована у захисті державного майна шляхом його страхування . Ці питання вирішуються шляхом запровадження в Україні перевірених світовою практикою видів і форм страхування.

Державне регулювання страхової діяльності являє собою створення державою певних рамкових умов для ефективного функціонування ринку страхових послуг. Також страхова система у країнах з ринковою економікою сприяє зміцненню економічної системи та забезпечення її стабільності.

Метою роботи є визначення сутності національної страхової системи її переваги та недоліки, аналіз стану страхового ринку в Україні, та визначення його перспектив.

Об'єктом дослідження виступає ринок страхових послуг в Україні, як перспективне економічне явище.

Предметом дослідження є економічні відносини які виникають в процесі взаємодії усіх суб'єктів економіки, функціонування страхового ринку України

Методи дослідження у процесі дослідження використовувалися такі методи дослідження як системний підхід, методи емпіричного і теоретичного аналізу,

дослідження та аналіз, динамічних показників , графічних зображень , методи формалізації та узагальнення.

Теоретико-методологічна база дослідження є діалектичний метод пізнання, метод теоретико-емпіричного аналізу, метод порівняння макроекономічних показників та системний підхід до вивчення економічних процесів та сукупності фінансово-економічних відносин, що виникають із приводу надання та одержання страхового захисту, порівняльні економічно-правові аналітичні дослідження.

1. Сутність національної страхової системи в Україні:

З огляду на трансформаційні процеси у економіці відбуваються певні зміни в системі захисту фізичних та юридичних осіб від матеріальних збитків, до яких можуть призвести певні непередбачувані страхові випадки такі як нещасні випадки, стихійні лиха, фінансові ризики тощо. Таким чином, держава через страхову діяльність забезпечує захист населення від результатів страхових випадків, а підприємствам забезпечує ефективний захист для здійснення їхньої діяльності. Ринок страхових послуг є принципово важливим для інвестиційного та соціально-економічного розвитку економіки держави.

Згідно із Законом України "Про страхування", страхування - це вид цивільно-правових відносин із захисту майнових інтересів громадян (фізичних) і юридичних осіб при настанні певної події (страхового випадку), визначеної договором страхування чи чинним законодавством за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати громадянами та юридичними особами страхових платежів (внесків, страхових премій).

Отже, страхування - це система економічних відносин, що виникає між двома сторонами - страховиком і страхувальником - щодо забезпечення збереження майнових інтересів страхувальника за рахунок сплати ним страхових премій до спеціально створених страховою компанією цільових фондів, з яких також здійснюється відшкодування збитків (у разі настання визначених страхових випадків).

Ринкові перетворення економіки зумовлюють підвищення ролі страхування та визначають необхідність для створення ефективної та дієвої системи страхового захисту з метою забезпечення стабільного і ефективного розвитку економічних відносин, високих соціальних стандартів, підвищення рівня життя серед населення.

Страховий ринок – це особливий вид грошових відносин, де об'єктом купівлі-продажу виступає певна послуга. У страхуванні це зокрема страховий захист. Учасниками страхового ринку безпосередньо виступають страхувальники, страховики, страхові брокери, товариства взаємного страхування, актуарії, страхові агенти, перестраховики, аварійні комісари, а також об'єднання страховиків, об'єднання страхових посередників та інших учасників страхового ринку.

Здійснення страхової діяльності базується на таких принципах як:

- вільна конкуренція - проявляється у довільному виборі страховою компанією – певного виду страхування, а страхувальником - страховика;
- страховий ризик - це потенційна можливість втрати доходу при настанні чітко визначених подій;
- страховий інтерес страхувальника і страховика який базується на законній вимозі відшкодувати майнові витрати, пов'язані із правом власності, використанні і розпорядженні об'єкта страхування та дотриманні від страховика усіх перелічених умов договору;

- максимальна сумлінність – цей принцип включає в себе процес надання повної інформації з укладеного між двома сторонами, договору страхування, на етапі його укладання і на етапі виконання;
- страхове відшкодування – суть цього принципу полягає у тому, що страхувальник не повинен отримати прибутку від відшкодування, а сума відшкодування повинна лише повернути його майновий стан до того рівня, який був перед настанням страхового випадку;
- застереження, тобто внесення до договору страхування переліку особливих випадків (франшиза);
- суброгація це зустрічний регресний позов, що означає можливість позову до третьої (винної) особи у збитку з метою компенсації заданих матеріальних витрат страховика у розмірі виплаченого ним страхового відшкодування;
- диверсифікованість це законодавчо встановлена можливість розширення активності страховиків за рамками їхньої страхової діяльності;
- контрибуція - це законне право страховика звернутися до інших страхових компаній або страховика, які несуть відповідальність за продані поліси перед, одним і тим же страхувальником, з метою поділу страхових витрат.

Існують також такі ознаки страхування

1. Наявність певного страхового ризику, з відсутністю якого страхування втрачає свою сутність;
2. Відносини грошового перерозподілу, які пов'язані, із формуванням страхового фонду джерелом фінансування якого є страхові платежі, а з іншого боку пов'язані- із відшкодуванням збитків із цього фонду потерпілим;
3. Формування страхового співтовариства із числа страхувальників - за цією ознакою право на отримання відшкодування страхувальниками, мають лише ті суб'єкти, які сплатили страхові платежі в певній страховій компанії і тим самим сформували її цільовий грошовий фонд з якого будуть виділенні відшкодування;
4. Обмеження збитків у просторі та часі - показує, що сформований страховий фонд є призначеним для відшкодування вказаних збитків лише визначеному колу страхувальників і який діє в межах певної території та протягом чітко визначеного часу;
5. Поєднання колективних і індивідуальних страхових інтересів - суть цієї ознаки полягає у зацікавленості щодо відсутності будь-яких витрат, збитків як і в індивідуальних страхувальників, так і у, підприємствах;
6. Зворотність страхових платежів - означає повернення страхувальниками грошей у разі настання страхової події;
7. Самоокупність страхової діяльності суть цієї ознаки полягає здатності страхової компанії покривати свої витрати з наданням страхового захисту у певному обсязі за рахунок встановлених розмірів страхових внесків і збалансованої політики розміщення вільних грошових коштів;

Кожна економічна категорія показує свою сутність через функції, які вона здійснює і виконує.

Сутність та зміст страхування розкриваються через такі функції страхування :

1. Заощаджувальна (накопичувальна) суть функції проявляється у особистому страхуванні (страхування життя, пенсій а також ренти) з урахуванням інвестиційного прибутку протягом дії договору. Тобто, при страхуванні життя протягом дії договору відбувається накопичення грошових ресурсів, тому у цій функції страхування найбільшою мірою поєднується з категорією депозиту (відбувається накопичення певних страхових сум);

2. Ризикова функція полягає у відповідальності яку несуть страхові компанії за наслідки страхового ризику оскільки цей ризик безпосередньо є пов'язаним із наданням ними послуг та грошової допомоги постраждалим громадянам або господарствам. В межах ризикової функції здійснюється перерозподіл грошових коштів (спеціалізованого страхового фонду) серед учасників страхування з настанням страхової події;

3. Превентивна (попереджувальна) функція суть її полягає у завчасному попередженні можливих страхових випадків і зменшенні їхніх витрат на страхові збитки, мета цієї функції спрямована на фінансування заходів щодо зменшення настання страхового випадку за рахунок частини коштів створеного страхового фонду. Здійснення цієї функції передбачає застосування широкого комплексу заходів, задля запобігання і недопущенні або зменшенні наслідків страхових подій, сутність цієї функції ще полягає в тому, що страхова компанія безпосередньо зацікавлена у запобіганні і попередженні , страхових випадків;

4. Контрольна функція суть цієї функції полягає у здійсненні фінансового контролю за проведенням правильних фінансових операцій.

Роль страхування може розглядається за такими напрямками :

- забезпечує стабільність розвитку підприємництва і економіки в цілому;
- дає можливість активізувати найбільш ефективні сфери господарювання , спрямовані на організацію економічної безпеки;
- забезпечує раціональний розподіл коштів, призначених для здійснення державних соц. програм (пенсійного забезпечення, охорони здоров'я , фінансового утворення);
- за допомогою страхування створюються резервні кошти, що можуть стати джерелом покриття непередбачуваних збитків , такі як у разі настанні стихійних лих або аварій;
- створюються нові робочі місця.

Для того щоб краще розуміти роботу страхової системи потрібно знати ряд зобов'язань страховика та страхувальника. Згідно законодавства України страховик має такі зобов'язання як:

1) ознайомити з усіма умовами і правилами договору страхування, страхувальника;

2) дотримувати конфіденційність інформації щодо страхувальника та його майновий стан, винятком передбачених законом України випадків;

3) протягом двох днів із моменту настання страхового випадку, страхувальник зобов'язаний вжити всіх заходів щодо оформлення усіх необхідних документів документів для того, щоб своєчасно здійснити страхове відшкодування;

4) відшкодувати або зменшити усі витрати, що взяв на себе страхувальник у разі здійснення страхового випадку;

5) у передбачений договором страхування термін здійснити страхову виплату у разі настання страхового випадку;

6) переукласти договір із страхувальником, у разі збільшення загальної вартості його майна.

Також згідно з законодавством України страхувальник має такі обов'язки як:

1) вчасно оплачувати страхові платежі;

2) у разі наявності у страхувальника інших чинних договорів страхування щодо певного об'єкта, повідомити про це страховика;

3) у разі настання страхового випадку у визначений термін повідомити страховика;

4) для того, щоб страховик міг краще оцінити страховий ризик, страхувальник зобов'язаний надати усю інформацію про об'єкт страхування.

Для розуміння чіткого розуміння страхової системи потрібно розуміти низку термінів пов'язаних із страхуванням. У страхуванні використовується багато специфічних термінів:

Страховик – це спеціалізована організація або юридична особа, яка надає здійснює надання страхових послуг ;

Перестраховальник –це страхова організація, яка перестраховує об'єкти та захищає його майнові інтереси;

Страховальник –це фізична або юридична особа, яка сплачує страхові внески;

Об'єкти страхування – це майно, здоров'я, життя або ж працездатність громадян;

Суб'єкти страхової справи - це страхові організації а також товариства взаємного кредитування до них також належать страхові брокери та страхові актуарії;

Страхова премія –це грошова сума або ж страховий внесок який сплачує особа яка укладає страхову угоду;

Страховий поліс –це документ який засвідчує факт страхування;

Страховий випадок – це фактично подія яка передбачення у страховій угоді, наслідком якої є виплата страхового відшкодування страхувальнику;

Страховий збиток – шкода або збиток ,який нанесений об'єктам страхування у результаті настання страхового випадку;

Страхове відшкодування - сума збитку, яка покриває страховий випадок що належить до виплати страхувальнику;

Страховий ризик - це певна ймовірність настання страхового випадку;

Страхова сума - це розмір грошових відшкодувань ,коштів , на яку отримує фактично застрахований об'єкт страхування;

Термін страхування - часовий період, за яким застраховані об'єкти є застраховані;

Страхові резерви – це фонди, які забезпечують виконання зобов'язань страховика зі страхування або перестрахування і які виключно використовуються для страхових виплат;

Договір страхування - це угода між страхувальником і страховиком, в якому страховик зобов'язується при настанні страхового випадку зробити страхову виплату страхувальнику або іншій особі, у встановлений термін.

2. Аналіз страхового ринку України:

Стан страхового ринку, його затребуваність та рівень інтеграції характеризується за обсягами страхових виплат та премій. У визначенні стабільності ринку вагомим значенням набуває рівень капіталізації страховиків, обсяг власних коштів і страхових резервів.

Загальна кількість усіх страхових компаній в Україні на 31.12.2016 становила 310, до яких відносять СК "Life" (страхові компанії що здійснюють страхування життя) – 39 та СК "non-life" (страхові компанії які здійснюють страхування інших видів, аніж страхування життя) - 271 компанія. Порівнюючи ці результати з минулорічними можна відзначити тенденцію до зниження кількості страхових компаній у нашій країні. На кінець 2015 року кількість усіх страхових компаній становила 361 з яких СК "Life" становила 49 а кількість СК "non-life"- 312. Отож у порівнянні з результатами 2015 року кількість страхових компаній у 2016 зменшилася на 51, а у порівнянні з 2014 роком на 72 СК.

За результатами 2016 року частки валових страхових премій та чистих страхових премій у відношенні до ВВП залишилися на рівні попереднього 2015 року та склали 1,5% і 1,1% відповідно.

У порівнянні з 2015 роком на 543464 млн. грн. (18,3%) збільшилося надходження до валових страхових премій, а обсяг чистих страхових премій зріс на 4,109,0 млн. грн. (18,4%)

Збільшення обсягу валових страхових премій відбулося практично по усіх видах страхування, а саме: автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка")- збільшення суми валових страхових платежів на 1405,9 млн. грн., страхування вантажів та багажу 819,2 млн. грн., страхування майна на 656,2 млн. грн., страхування від вогневих ризиків та стихійних явищ на 569,5 млн. грн., медичне страхування на 426,3 млн. грн., страхування від нещасних випадків на 301,6 млн. грн., страхування медичних витрат на 236,3 млн. грн., страхування кредитів на 182,3 млн. грн.

Протягом дослідженого періоду зменшилась сукупна кількість укладених страхових договорів на 22958,1 тис. одиниць (11,3%), при цьому на 63686,5 тис. одиниць (63,9%) зменшилась кількість договорів із добровільного страхування, у тому числі і кількість укладених страхових договорів від вогневих, стихійних ризиків зменшилась на 28273,1 тис. одиниць (92,7%), а кількість укладених договорів страхування майна зменшилась на 27867,8 тис. одиниць або (89,5%), кількість укладених договорів страхування від нещасних випадків зменшилась на 956,4 тис. одиниць (5,7%). А кількість договорів з обов'язкового державного страхування зросла на 40876,9 тис. одиниць (40,4%). За рахунок зростання договорів страхування від нещасних випадків на транспорті зросла на 24875,9 тис. одиниць (26,7%).

Обсяг валових страхових виплат/відшкодувань у порівнянні з 2015 роком зріс на 739,0 млн. грн. а обсяг чистих страхових виплат збільшився на 958,2 млн. грн. Зростання обсягів валових страхових виплат за 2016 рік мало місце у більшості основних видах страхування. Збільшилися валові страхові виплати з таких видів страхування, як: страхування банківських кредитів (валові страхові платежі зросли на 799,1 млн. грн. (264,1%)), автострахування (валові страхові платежі зросли на 681,1 млн. грн. (21,4%)), страхування вантажів та багажу (валові страхові платежі зросли на 276,4 млн. грн. (237,5%)), медичне страхування (валові страхові платежі зросли на 142,9 млн. грн. (11,9%)). Водночас, варто відмітити що, зменшилися валові страхові виплати зі страхування фінансових ризиків на 467,2 млн. грн. (-33,3%), страхування майна (зменшення валових страхових виплат на 284,4 млн. грн. (-65,5%), страхування життя (зменшення валових страхових виплат на 73,3 млн. грн. (-14,9%).

Рівень валових виплат у порівнянні з аналогічним періодом 2015 року зменшився на 2,1 в. п. та становив 25,1% .А рівень чистих страхових виплат станом на 31.12.2016 становив 32,3%, що менше на 1,7 в. п. у порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Високий рівень валових та чистих страхових виплат відслідковується у медичному страхуванні –56,9% та 58,8%, за видами добровільного особистого страхування –40,8% та 43,2% .

За 2016 рік зросли на 27,8% з 9911,3 млн. грн. до 12668,7 млн. грн. операції вихідного перестрахування за рахунок свого збільшення на 1325,3 млн. грн. обсягів перестрахування у середині України та збільшення на 1432,1 млн. грн. операцій з перестрахування із страховиками-не резидентами. Станом на 31.12.2016 страхові резерви зросли на 13,9% у порівнянні з аналогічним періодом 2015 року, при цьому варто відмітити що, технічні резерви – зросли на 14,1%, а резерви зі страхування життя –зросли на 13,6%. У порівнянні з поточною датою 2015 року зменшились загальні активи страховиків (-7,7%); також активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування» для представлення коштів страхових резервів (-3,7%) та обсяг сплачених статутних капіталів (-12,5%). Показники основної діяльності страхового ринку та його динаміка представлені в таблиці 1:

Таблиця 1

Основні показники діяльності страхового ринку та його динаміка

	2014	2015	2016	Темпи приросту	
				2015/ 2014	2016/ 2015
				%	%
Кількість договорів страхування, укладених протягом звітної періоду, тис. одиниць					
Кількість договорів, крім договорів з обов'язкового страхування від нещасних випадків на транспорті, у тому числі:					
- зі страховальниками-фізичними особами	35 975,7	109 106,8	61 272,8	203,3	-43,8
Кількість договорів з обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті	98 737,5	93 322,5	118 198,4	-5,5	26,7
Страхова діяльність, млн. грн.					
Валові страхові премії, у тому числі:	26 767,3	29 736,0	35 170,3	11,1	18,3
зі страхування життя	2 159,8	2 186,6	2 756,1	1,2	26,0
Валові страхові виплати, у тому числі:	5 065,4	8 100,5	8 839,5	59,9	9,1
зі страхування життя	239,2	491,6	418,3	105,5	-14,9
Рівень валових виплат, %	18,9%	27,2%	25,1%	-	-
Чисті страхові премії	18 592,8	22 354,9	26 463,9	20,2	18,4
Чисті страхові виплати	4 893,0	7 602,8	8 561,0	55,4	12,6
Рівень чистих виплат, %	26,3%	34,0%	32,3%	-	-
Перестраховання, млн. грн.					
Сплачено на перестраховання, у тому числі:	9 704,2	9 911,3	12 668,7	2,1	27,8
- перестраховикам-резидентам	8 173,7	7 381,1	8 706,4	-9,7	18,0
- перестраховикам-нерезидентам	1 530,5	2 530,2	3 962,3	65,3	56,6
Виплати, компенсовані перестраховиками, у тому числі:	640,9	1 345,8	1 233,2	110,0	-8,4
- перестраховиками-резидентами	172,4	497,7	278,5	188,7	-44,0
- перестраховиками-нерезидентами	468,5	848,1	954,7	81,0	12,6
Отримані страхові премії від перестраховальників-нерезидентів	12,9	38,1	40,1	195,3	5,2
Виплати, компенсовані перестраховальникам-нерезидентам	9,9	12,9	14,2	30,3	10,1
Страхові резерви, млн. грн.					
Обсяг сформованих страхових резервів	15 828,0	18 376,3	20 936,7	16,1	13,9
- резерви зі страхування життя	5 306,0	6 889,3	7 828,2	29,8	13,6
- технічні резерви	10 522,0	11 487,0	13 108,5	9,2	14,1
Активи страховиків та статутний капітал, млн. грн.					
Загальні активи страховиків (згідно з формою 1 (П(С)БО 2))	70 261,2	60 729,1	56 075,6	-13,6	-7,7
Активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування» для представлення коштів страхових резервів	40 530,1	36 418,8	35 071,9	-10,1	-3,7
Обсяг сплачених статутних капіталів	15 120,9	14 474,8	12 661,6	-4,3	-12,5

Структуру страхових виплат (відшкодувань) за мінусом частки страхових виплат,компенсованих перестраховиками-резидентами, за видами страхування страном на 31.12.2016 зображено на рис.1.

Структури чистих страхових виплат станом на 31.12.2016 перерозподілилась на користь страхування банківських кредитів (з 4,0% до 12,9),страхування вантажів та багажу (з 1,5% до 4,6%),автострахування (з 40,5% до 43,3%) за рахунок падіння частки страхування фінансових ризиків (з 16,5% до 9,6%), страхування майна (з 5,6% до 1,7%),страхування життя (з 6,5% до 4,9%) у порівнянні з результатами 2015 року.

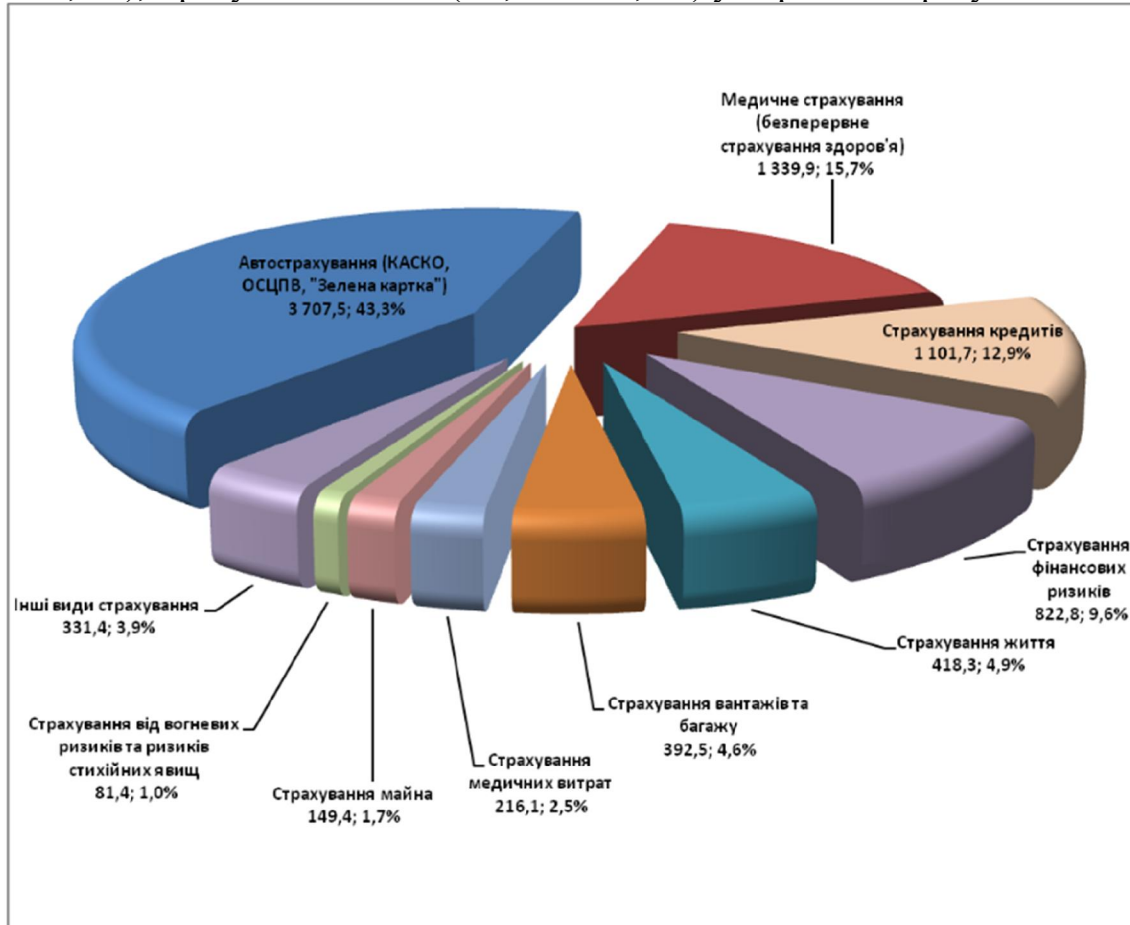

Рис.1. Структура чистих страхових виплат за видами страхування станом на 31.12.2016

3. Перспективи розвитку страхового ринку в Україні

В умовах значного обмеження надходжень фінансових ресурсів до економіки України страхові компанії потрібно розглядати як одних з найбільших інвесторів державної економіки, адже зі фінансових надходжень із страхового ринку можна одержати значні щорічні надходження до державного бюджету.

Світовий досвід показує, що страхові компанії здатні отримувати значно більше прибутків, ніж середні комерційні банки, але це можливе тільки за певних економічних умов, високому рівні розвитку фінансової системи країни, фондового ринку та при зростанні добробуту та рівня життя населення країни. Високий рівень життя населення країни, а також сприятливі умови для діяльності підприємств і збільшення їхніх прибутків створюють певні передумови для розвитку страхового ринку.

У системі фінансового посередництва ринок страхування є однією із найважливіших ланок у багатьох високорозвинених країнах світу. До прикладу, співвідношення активів страхового ринку до ВВП у країнах із високим рівнем розвитку, таких як Великобританія складає - 96,5%, у США - 45,2%, Японії - 66,9%, Франції - 63,0%, Німеччині - 45,5%, а в Україні ж, співвідношення активів страхового ринку до ВВП на 2016 рік становить лише 1,1%.

У порівнянні з іншими країнами страховий ринок в Україні перебуває на етапі свого розвитку, окремі його частини стрімко змінюються і розвиваються, що є хорошим показником, але наприклад рівень страхового забезпечення в Україні залишається на досить не високому рівні і складає лише 50-60%, тоді як у країнах Західної Європи - більше 95%. В Україні лише починають розвиватися вже класичні для більшості країн світу такі види страхування як КАСКО, страхування майна, бізнесу, а, до прикладу, розповсюджене у високорозвинених країнах медичне страхування у нашій країні є тільки на етапі свого зародження. У першу чергу, це пояснюється низьким рівнем доходів серед населення. Від чого страждає не тільки страховий ринок а й уся економіка країни.

Страхування життя в нашій країні є досі не освоєним тому як і українським споживачам так і страховикам він є мало вигідним. Основними причинами цьому є також досить низький рівень капіталізації національних страхових компаній у порівнянні із світовими, вітчизняні страхові компанії в цілому є ще досі не готовими працювати з невеликими сумами індивідуальних користувачів цієї послуги, а більш орієнтовані на промисловий бізнес, який значно є значно вигіднішим і приносить компаніям більше прибутку. Окрім того, заможніші громадяни України, які можуть дозволити собі скористатися усіма перевагами цієї послуги зосереджені у декількох великих містах країни таких як Київ, Дніпро, Львів тому цей фактор не дозволяє у повному обсязі використовувати основні засади та переваги цього виду страхування.

Необхідно також виділити низку проблем які затримують розвиток страхового ринку в Україні, о низ можна віднести проблеми:

1. Організаційно-правового характеру: відсутність цілеспрямованої державної політики яка б сприяла покращенню розвитку страхового ринку, до цього можна віднести запровадження в Україні обов'язкового медичного страхування . На мою думку це могло б збільшити рівень надходжень до державного бюджету стимулювати загальний розвиток усієї страхової системи країни а також покращити ситуацію не тільки у сфері надання страхових послуг а також і у медичній діяльності та зробити населення більш захищеним від непередбачуваних факторів; недосконалість нормативно-правової бази держави ; непослідовність дій щодо організації державного спостереження та нагляду за страховою діяльністю; політика протекціонізму яка сприяла розвитку національних страхових компаній;

2. Економічного характеру – нестрабільна економічна ситуація в країні до них також відноситься загальний рівень платоспроможності серед населення країни , який призводить до низького рівня попиту на усі послуги зокрема і страхові; відсутність надійних фінансових установив для тривалого розміщення майнових резервів;

3. Функціонального характеру – досить низький рівень прибутковості окремих видів страхування у порівнянні із світовими стандартами; низький рівень конкурентоспроможність страхових компаній у порівнянні з банківськими установами у боротьбі за залучення фінансових ресурсів громадян; відсутність планування страховиками своєї діяльності та стратегії на середні і довгострові періоди, що є результатом нестабільної економічної ситуації; невисокий рівень освіченості та ознайомленості населення зі страховими послугами , низька кваліфікація кадрів та мала кількість досвідчених працівників ; велика кількість випадків страхового шахрайства, яка спричинила певну недовіру населення до діяльності страхових компаній.;

4. Інформаційно-аналітичного характеру – до нього відносяться проблеми пов'язані із низьким рівнем впровадження у страхову діяльність нових інформаційних технологій та закритість страхового ринку; мала кількість інформаційних , ознайомлювальних матеріалів ; мала кількість інформації фінансової звітності компаній; відсутність інформації щодо страхового шахрайства; відсутність достовірних рейтингів страхових компаній;

Аналіз усіх проблем показує, що частина з них є характерною не тільки страховому ринку нашої країни, а і для інших секторів фінансового ринку нашої країни. Більшість даних проблем розвитку страхового ринку України пояснюється перш за все прагненням компаній максимізувати свої прибутки, а не якісно задовольнити потреби своїх споживачів;

Для покращення ситуації та пришвидшення темпів розвитку страхового ринку України, на мою думку потрібно здійснити ряд необхідних заходів:

1. Підвищити рівень якості страхових послуг для споживачів;
2. Сприяти збільшенню капіталізації компаній та стимулювати конкурентоспроможність національних страхових компаній;

3. Залучити страхові компанії у розгляд і вирішення питань покращення соціальної політики держави;
4. Підвищити прозорість діяльності страхових компаній ;
5. Вдосконалити законодавство в цілому і яке стосується страхової діяльності в країні, і привести у відповідність до світових стандартів і існуючих економічних реалій ;
6. Запровадити дієві заходи, які б знизили можливості отримання ліцензій недобросовісним страховим організаціями в галузі страхування;
7. Визначити оптимальну структуру між різними видами страхування;
8. Інтегрувати світовий досвід у сфері надання страхових послуг;
9. Створити об'єднання страховиків із метою зміцнення їх надійності щодо здійснення страхових операцій;
10. Встановити державний контроль над дотриманням норм діяльності страхових компаній ;
11. Розробити ефективні та дієві механізми для захисту інтересів усіх суб'єктів страхування;

Страховий ринок в Україні уже пройшов стадію свого формування і зараз знаходиться на етапі свого розвитку. Також через велику кількість зовнішніх факторів ринок страхових послуг не може стрімко розвиватися і не може ще досягти високих світових стандартів. Страховий ринок в Україні сьогодні залишається на рівні свого сталого розвитку, такий рівень за своїми характеристиками не відповідає стандартам та світовим тенденціям діяльності на ринку страхових послуг. Це зумовлює суттєве відставання у глобальному процесі формування світової фінансової системи.

Висновки

Отже у ході курсової роботи було досліджено сутність страхової системи, яка полягає у дотриманні і забезпеченні усіх її функцій. До них відносять заощаджувальну, ризикову, превентивну а також контрольну функції. Також було проведено аналіз страхового ринку в Україні і за його даними можна дійти висновку, що ринок страхових послуг є об'ємним та налічує на 2016 рік 310 компаній, які займаються наданням різних видів страхування зокрема СК "Life" які займаються наданням послуг у страхуванні життя та СК "non-life", які займаються наданням інших видів страхування такі як КАСКО, страхування майна, тощо.

Особливо варто відзначити, що кількість страхових компаній в Україні скорочується, що на мою думку є негативним показником адже веде до зменшення рівня конкурентності між компаніями, що в кінцевому результаті призводить до затримки розвитку ринку та наданні до споживачів послуг гіршої якості. Але це не впливає на розвиток страхового ринку так як сума страхових премій кожного року має тенденцію збільшення часток премій, окрім окремих видів зокрема страхування життя яке є мало популярним в Україні, а також сума страхових виплат має позитивну прогресію. По між іншого варто відзначити відношення страхових активів до ВВП, що в Україні знаходиться на рівні 1,1%, у порівнянні з високо розвиненими країнами цей показник є дуже малим. І показує великі перспективи до розвитку саме цієї невиробничої галузі економіки. Ситуацію можна значно покращити за рахунок:

- розвитку державної економіки,
- встановлення якісної та дієвої правової системи,
- збільшення платоспроможності та розвитку населення.

Список використаної літератури

1. Воробйов Ю.Н., Воробйова Є.І., Ворошило В.В. Страхування в Україні: тенденції й особистості розвитку // Экономика и управление. - 2006. - № 2-3. - С. 20-25.
2. Павлюченко Т. Инвесторы грядут // Финансы для всех. - 2006. - №7. - С. 6.
3. Свириденко А.А. Стан та перспективи розвитку страхового ринку в Україні // Фінанси України. - 2005. - №4. - С. 146-147.
4. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України за 2007 рік та 1 квартал 2008 року [Електронний ресурс] // http://www.dfp.gov.ua/fileadmin/downloads/straxuvanja2007_1kv2008_last.pdf
5. IMF.Global Financial Stability Report, 2005, April [Електронний ресурс] // <http://www.iii.org> - Insurance Information Institute <http://www.dfp.gov.ua>.
- 6.Базилевич Віктор Дмитрович Страховий ринок України / В.Базилевич. - К. : Знання, 1998. - 371, - Бібліогр.: с.347-372
7. Юрій С. І. Фінанси / С. І. Юрій, В. М. Федосов, Л. М. Алексеєнко. – Київ: Знання, 2012. – с., 396-421
8. Про страхування: Закон України від 1996р.ВідомостіВерховної Ради (ВВР). - 1996. -N 18. -С.78
9. Алексеєв І. Страхові послуги: Навчальний посібник для студ. 4 курсу спец. - Львів: Вид-во Національного ун-у "Львівська політехніка", 2006. - 203 с.

10. Бігдаш В. Страхування: Навчальний посібник/ Володимир Бігдаш;
Міжрегіональна академія управління персоналом. - К.: МАУП, 2006. - 444 с.

11. Внукова Н. Страхування: Навч.-метод. посібник; За заг. ред. Н. Внукової. -
Харків: Бурун Книга, 2004. - 371 с.

12. Говорушко Т. Страхові послуги: Навчальний посібник/ Тамара Говорушко. -
К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 397 с.